

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 3 sierpnia 2022 r.

Poz. 4407

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.776.2022 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 29 lipca 2022 r.

Rada Gminy Brójce

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005 i 1079)

stwierdzam nieważność:

uchwały Nr LV/331/22 Rady Gminy Brójce z dnia 23 czerwca 2022 roku w sprawie ustalenia cen biletów, opłat i uprawnień do bezpłatnych przejazdów w przewozie autobusami w publicznym transporcie zbiorowym organizowanym przez Gminę Brójce oraz w sprawie ustalenia Regulaminu przewozów w tym transporcie, w części obejmującej:

- § 6 oraz § 7 uchwały;
- załącznik do ww. uchwały.

Uzasadnienie

Rada Gminy Brójce podjęła w dniu 23 czerwca 2022 r. uchwałę Nr LV/331/22 w sprawie ustalenia cen biletów, opłat i uprawnień do bezpłatnych przejazdów w przewozie autobusami w publicznym transporcie zbiorowym organizowanym przez Gminę Brójce oraz w sprawie ustalenia Regulaminu przewozów w tym transporcie.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 1 lipca 2022 r.

W toku kontroli legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, że narusza ona obowiązujące przepisy prawa i przedstawił swoje zastrzeżenia w uzasadnieniu do zawiadomienia z 14 lipca 2022 r. znak: PNIK-I.4131.776.2022.

Odpowiadając na uwagi organu nadzoru, Wiceprzewodniczący Rady Gminy Brójce w piśmie z 18 lipca 2022 r., znak: BRE.0711.25.2022 złożył wyjaśnienia, z których wynika, że Rada Gminy Brójce na najbliższej sesji Rady dokona zmian w przedmiotowej uchwale.

Pomimo powyższego oświadczenia, organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego, z uwagi na wiążący go termin trzydziestodniowy do wydania stosownego aktu nadzoru, a tym samym wyeliminowanie z obrotu prawnego niezgodnych z prawem zapisów uchwały.

Uchwała Nr LV/331/22 Rady Gminy Brójce z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia cen biletów, opłat i uprawnień do bezpłatnych przejazdów w przewozie autobusami w publicznym transporcie zbiorowym organizowanym przez Gminę Brójce oraz w sprawie ustalenia Regulaminu przewozów w tym transporcie podjęta została na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, art. 15 ust. 1 pkt 10, art. 50a ust. 1 i art. 50b ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343 z późn. zm.) - zwanej dalej u. p. t. z.,

art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679) oraz art. 15 ust. 5 i art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 8).

Art. 15. ust. 1 pkt 10 u. p. t. z. stanowi, że organizowanie publicznego transportu zbiorowego polega w szczególności na: ustalaniu opłat za przewóz oraz innych opłat, o których mowa w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 8), za usługę świadczoną przez operatora w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

Zgodnie z treścią art. 50a ust. 1. u. p. t. z. Rada gminy może ustalać ceny za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w zakresie zadania o charakterze użyteczności publicznej w gminnych przewozach pasażerskich. Ceny, o których mowa w art. 50a mają charakter cen maksymalnych (art. 50b u. p. t. z.).

Art. 15. ust. 5 ustawy - Prawo przewozowe wskazuje, że w odniesieniu do gminnego regularnego przewozu osób oraz przewozów osób i bagażu taksówkami przepisy porządkowe określa rada gminy, a na terenie miasta stołecznego Warszawy - Rada miasta stołecznego Warszawy.

Stosownie zaś do art. 34a ust. 2 – ww. ustawy, w odniesieniu do gminnego, powiatowego i wojewódzkiego regularnego przewozu osób, przepisy, o których mowa w ust. 1, (tj. przepisy dotyczące sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych oraz sposobu ustalania wysokości przysługującej przewoźnikowi opłaty manipulacyjnej) określają odpowiednio rada gminy, rada powiatu albo sejmik województwa, a w mieście stołecznym Warszawie - Rada miasta stołecznego Warszawy.

Podjęta na powyższej podstawie prawnej uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Charakter normatywny takiej uchwały przesądza o konieczności formułowania zawartych w niej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego, co oznacza, że wszystkie unormowania uchwały muszą precyzyjnie realizować delegację ustawową i nie mogą swym zakresem przekraczać jej granic. Zatem Rada ma obowiązek ściśle trzymać się ram wyznaczonych zarówno przez ustawę, jak i naturę materii, którą w ramach danego upoważnienia ustawowego reguluje.

W § 6 uchwały Rada Gminy wskazała, że do cen biletów, ustalonych niniejszą uchwałą mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, czym przekroczyła delegację ustawową określoną w art. 50a ust. 1 u. p. t. z. i jednocześnie naruszyła obowiązujący hierarchiczny system źródeł prawa. Przepis wynikający z aktu prawa miejscowego nie może zastrzegać o stosowaniu ustaw oraz rozporządzeń wykonawczych, wobec których jest hierarchicznie niższy, tego typu zastrzeżenie dopuszczalne jest jedynie w ramach aktów prawnych tego samego rzędu.

Ponadto § 7 oraz załącznik do uchwały ustalający Regulamin przewozów w publicznym transporcie zbiorowym organizowanym przez Gminę Brójce przekracza delegację ustawową wynikającą z art. 4 ustawy – Prawo przewozowe w zw. z art. 7 ust. 1 oraz z art. 18 ust. 1 i 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, gdyż Rada Gminy nie posiada kompetencji do uchwalenia regulaminu przewozu jako aktu prawa miejscowego (zob. wyrok WSA siedziba w Kielcach z dnia 22 lipca 2014 r., sygn. akt I SA/Ke 345/14). Podmiotem właściwym do opracowania regulaminu przewozów w publicznym transporcie zbiorowym jest operator publicznego transportu zbiorowego lub organ wykonawczy gminy.

Uzupełniająco należy dodać, że Rada Gminy posiada upoważnienie do przyjęcia na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy - Prawo przewozowe unormowań dotyczących przepisów porządkowych obowiązujących w gminnym przewozie osób. Przepisy porządkowe zaś ze względu na inny cel, zakres materii i charakter prawny nie mogą być tożsame z regulaminami opracowanymi stosownie do przepisów ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP, organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Oznacza to, że regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie uzupełnienie przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów. Za niedopuszczalne uznać należy zarówno pomijanie przez radę gminy materii przekazanej temu organowi do uregulowania na mocy delegacji ustawowej, jak również regulowanie raz jeszcze tego, co zostało już uregulowane w źródle prawa powszechnie obowiązującego, bądź modyfikowanie przepisu ustawowego przez akt wykonawczy niższego rzędu, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego. Każde unormowanie wykraczające poza

udzielone upoważnienie ustawowe należy uznać za naruszenie normy upoważniającej i zarazem naruszenie konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego. Tego rodzaju wykroczenie przez organ uchwałodawczy, poza granice upoważnienia ustawowego do wydawania aktu prawa miejscowego, należy ocenić jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością wadliwego przepisu prawa miejscowego.

Opisane wyżej uchybienia w istotny sposób naruszają prawo tj. art. 50a ust. 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, art. 4 ustawy – Prawo przewozowe w zw. z art. 7 ust. 1 oraz z art. 18 ust. 1 i 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, co powoduje konieczność stwierdzenia nieważności uchwały we wskazanej części.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:

Wójt Gminy Brójce